

MŪSŲ LIETUVA

NR. 30 (1565) — SEMANÁRIO — 1978 M. RUGPJŪTIS — AGŪSTO 3 D. — 5,00 kr.
Rua Juatindiba, 20 (28) Caixa Postal 4421 — 01000 São Paulo, SP. Tel. 273-0338

DAUGIAU NUOSAUKIMO DISKUSIJOSE

Šakotame ir sudėtingame visuomeniniame gyvenime jo vystymuisi kritika, disputai, diskusijos yra reikalingi ir būtini, kaip kasdieninė duona. Jų pagalba iškeliamos ydos, klaidos ir kitos negerovės; jų pagalba jos taisomos ar iš vis pašalinamos. Panašiai vaistams, kurie naudojami sveikatos palaikymui bei negalavimų šalinimui. Kaip vienu taip ir antru atveju, kad nepadarius žalos ir naudingų išdavų atsiekus, juos naudojant, reikalinga prisilaikyti atitinkamo saiko (dozės); priešingu atveju, kada dozė (saikas) perviršijamas, jie veikia kenksmingai ir net darosi pavojingai nuodingi.

Deja, mūsų, palyginti gausioj spaudoj laiks nuo laiko tenka pastebėti, kad šita negerovė — yra, būtent nuosaikumo neprišalymas pasidarė lyg ir normalus reiškinys. Gal dėl nuosaikos nepajautimo ar prasiveržiančių emocijų nesuvaldymo disputai bei ginčai neretai nukrypsta į pasibarimą ar net ir blogiau.

Iškeliamų klausimų aiškinimui šitokios rūšies diskusijos nustoja rimtumo ir erzina, piktnaiva bei kiršina visuomenę.

Nuosaikumas liečia ir minėtų faktorių priešinybę (antipodą), būtent pagyrą. Galima suprasti, kad kiekvienam malonu nugirsti ar spaudoj pastebėti teigiamą apie save atsiliepimą, nes tai žmoniška ir prigimta žmogui savybė. Nuosaiki, objektyvi, bešališka pagyra teikia nemažos naudos kaip padrąsinantis bei paskatinantis faktorius. Išpūstos gi pagyros kartais panašėjančios į prekybines reklamas, daugiau ar mažiau nukrypstančias nuo teisybės, ne vieną palietąjį pastato į nemalonią padėtį ar net pajuokon. Tokias besaikią pagyrą bei kartojamus liaupsinimus be rezervų prisiima garbės siekėjas, prastai tariant, garbėtroška ar lengvatikis. Taip, antai, teisman pakliuvęs įpročio vagis savo gynėjo iškalbingumo ir sukto gudrumo dėka liko išteisintas. Paklaustas, kaip jam patiko jo gynėjo kalba, neabejodamas atsakė, kad po šitos puošnios ir įtikinančios skambėjusios kalbos jis ir pats pradėdąs tikėti, kad niekad ir nieko nevogęs.

Nesaikingą pagyrą panašiai alkoholiui svaiginančiai veikia ir ypač į šilpną galvą. Nuo alkoholio po sunkesnių ar lengvesnių pagyrų žmogus greit pasveiksta. Gi žmogus noriai ir akylai liaupsinimui patikėjęs, apserga sunkia chroniška nebepagydoma, laimei neužkrečiama, megalomanija, liga su visomis jos nemaloniomis ir nesimpatyngomis pasekmėmis.

Kaip būtų gera ir malonu, jei viešuose disputuose bei ginčuose būtų laikomasi nuosaikumo, vengiama pikty užgaulingų ir erzinančių žodžių bei išsireiškimų, o lygiai ir liaupsinimo kokybės — smilkinimo.

Gyvenimas ir sugyvenimas mums visiems taptų daug šviesnis ir malonesnis.

K. Mažonas **DIRVA**

Sekmadienį, 16 val.:
DRAMOS SPEKTAKLIS!

Torontiško Stepo Kairio muzikinio vieneto kanklininkė JUDITA MELNYKAITE penktoje dainų šventėje Toronte
Nuotr. S. Dabkaus

Plataus masto protestai

Protestų bangą prieš Sovietų Sąjungą visoje Kanadoje sukėlė dviejų žydų teismai: A. Ščaranskio — Maskvoje ir A. Ginzburgo — Kalugoje. Abu jie yra kovotojai už žmogaus teises. Bene aštriausiai reagojo Ontario premjeras W. Davis, pasiūsdamas specialų raštą Sovietų Sąjungos ambasadoriui Otavoje. W. Davis pabrėžia, kad šiuose teismuose iš tikrųjų yra teisiami ne A. Ščaranskis su A. Ginzburgu, bet Sovietų Sąjungos konstitucija, vyriausybės subrendimas ir morališkumas. Atitinkamas išvadas padarys laisvojo pasaulio piliečių visuomenė, kuriai šioje Sovietų Sąjungos byloje tenka prisiekiusių tarėjų vaidmuo. Premjeras W. Davis, specialiai nutraukęs savo atostogas, dalyvavo prie Ontario parlamento Toronte įvykusiose demonstracijose. Jas suorganizavo vietiniai žydai, kurių eilėse yra nemažas skaičius A. Ščaranskio giminių, susilaukdami ir kitų tautybių paramos. Vienas ukrainiečių plakatas reikalavo laisvės ir jų tautiečiui istorikui Valentinui Morozui. Minėtuosius teismus specialiu pareiškimu pasmerkė ir Kanados užsienio reikalų min. D. Jamiesonas, anksčiau pasiū-

lęs Sovietų Sąjungai A. Ščaranskį išleisti pas gimines Kanadon. Deja, niekas nė žodžiu neužsiminė apie tuo pačiu metu Vilniuje teisiamą Viktorą Petkų.

A.a. Juozas Kajeckas, nepriklausomas Lietuvos atstovas JA V-bėms, po ilgokos ligos mirė Vašingtone š.m. liepos 2 d. rytą. Velionis buvo gimęs 1897. VI. 17 Shenandoah, Pa. Nuo 1929 m. buvo diplomatinėje Lietuvos tarnyboje. Uoliai gynė Lietuvos reikalus tapęs m. P. Žadeikio įpėdiniu. Palaidotas Vašingtone.

Vysk. A. Deksnys dalyvavo visoje eilėje PLD renginių — mokytojų studijų dienose (vieną dieną), kankuriuose seimo posėdžiuose, pasveikino seimo narius, pasakė pamokslą pagrindinėse pamaldose. Taip pat jis dalyvavo dainų šventėje, eitynėse prie žuvusiųs paminklo ir užbaigiamajame PLD pokylyje. Užbaigęs savo kelionę Š. Amerikoje, vysk. A. Deksnys grįš Europon ir dalyvaus studijų savaitėje, kuri rengiama prie Muencheno.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas

Iš keliolikos kraštų dalyvavo 107 atstovai • Posėdziavo keturias dienas • Aptarė gyvybinius išėivijos reikalus • Priėmė nutarimų

Penktasis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas įvyko 1978 m. birželio 30 — liepos 1 d. d. Kanadoje, Toronte, "Royal York" viešbutyje. Neoficiali seimo pradžia padaryta birželio 30 d. vakarą minėto viešbučio salėje priėmimu, kurį finansavo Toronto miesto valdyba. Ta proga buvo atidaryta ir meno paroda. Priėmimą pradėjo to seimo organizacinio komiteto pirm. dr. J. Sungaila, pasveikindamas visus čia atvykusius. Ta proga A. Vakselis iš JAV įteikė \$27.000 čekį. Tai dalis pinigų, surinktų JAV-se Pasaulio Lietuvių Dienų reikalams.

Seimo atidarymas

Seimas buvo pradėtas toje pačioje salėje liepos 1 d., 10 v. r. Seimo atstovus ir kitus dalyvius pasveikino seimui rengti organizacinio komiteto pirm. dr. J. Sungaila, o oficialiai jį pradėjo PLB valdybos pirm. inž. Br. Nainys. Sugiedotas Lietuvos himnas. Invokaciją sukalbėjo PLB valdybos vicepirm. kun. J. Borevičius. SJ. Seimo prezidiumo pirmininku išrinktas inž. V. Kamantas, o vicepirmininkais — vienuolikos kraštų atstovai.

Pradžioje seime buvo 102 atstovai, o vėliau — 107

Pranešimai

Pirmas pranešimą padarė PLB valdybos pirm. inž. Br. Nainys. Jis paminėjo, kas buvo atlikta. Neviskas buvo atlikta dėl lėšų trūkumo Teko kelionių atlikti ir iš savo šeimos izdo. Dėkojo visiems ir savo šeimai, kuri daug padėjo jo darbe. Jam visi plojo sustoje.

Pranešimus padarė atstovai ir iš kitų kraštų. Iš Argentinos pranešimą padarė R. Stalioraitis, trečios kartos lietuvis. Argentinoje lietuviškumas atgijo po jaunimo kongreso P. Amerikoje. Australijoje — per 10.000 lietuvių. Jų skaičius mažėja dėl mišrių šeimų. Anglijoje yra dvi pagrindinės lietuvių organizacijos — AL Bendruomenė ir AL Sąjunga. Jas sujungti sunku, nes AL Sąjunga turi išleidusi šėrus ir gerai įsistiprinusi ekonomiškai: turi namus, sodybą 60 akrų su ežerėliu ir upe. Sąjunga kasmet prideda "E. Lietuvio" leidybai po \$10.000. Prancūzijoje yra apie 1.200 lietuvių. Paryžiuje daugiau gyvena mokslininkai, menininkai. Darbininkai — išsiskleidę po visa Prancūzija. Jų dalis išnyks, nes mišrias šeimas JAV-se gausia lietuvių koloni-

PLB seimo ir dabartinis valdybos pirmininkas inž. V. KAMANTAS

ja. Joje daug veiksmų ir dar daugiau vadų. JAV LB valdybos metinis biudžetas — \$110.000. Urugvajuje — per 4.000 lietuvių, kurių 50% yra komunistai, kurie leidžia laikraštį "Darbas". Urugvajuje lietuvių skaičius mažėja dėl mišrių šeimų. Venecueloje yra per 400 lietuvių — 50 šeimų, įskaitant ir mišrias.

Idomesnis pranešimas buvo iš V. Vokietijos, kur viskas sukasi apie Vasario 16 gimnaziją, kurioje dabar yra 69 mokiniai. Jų trečdalis — iš kitų kraštų. Gimnazija gali netekti krašto valdžios paramos, jei sumažės mokinių skaičius. Pageidaujama bent 100 mokinių.

Veiklos planai

Liepos 3 d. buvo skaityti keli referatai tolimesnės veiklos planams paruošti. PLB valdybos vicepirm. J. Kavaliūnas skaitė referatą apie lituanistinį švietimą ir auklėjimą. Jis pabrėžė noro ir ryžto reikalą išlikti lietuviams. Reikia mokytis lietuvių kalbos, rašybos ir kitų lietuviškų dalykų. Visa tai eina per šeimą, mokyklą, parapiją, organizacijas, bendruomenę. L. Bendruomenė čia atlieka valstybės pareigas. Reikalauti, kad vaikai kalbėtų lietuviškai, pramokyti vaikus lietuviškai skaityti ir rašyti prieš leidžiant juos į krašto mokyklą. Prieš mokslo metų pradžią aplankyti visus tėvus ir paprašyti, kad jie savo vaikus leistų į šeštadieninę lietuvių mokyklą. Remti varginguose kraštuose esančias lietuvių mokyklas. Leisti vaikus į Vasario 16 gimnaziją.

Jo referatą papildė kaikurių kraštų atstovai. Anglijoje buvo 4 šeštadieninės mokyklos, o dabar jų nebėra. Lietuviškas jaunimas kalba angliškai. Tai mūsų pačių klaida. Tėvai vengia vaikus mokytis lietuviškai kalbėti, o kartais ir patys tarpusavyje kalbasi laužyta anglų kalba. Anglų mokyklose dirba apie 20 lietuvių mokytojų, bet prie jų sunku prieiti. Spauda, kunigai turi auklėti tėvus, kad jie gerai auklėtų savo vaikus. Jei tėvai bus geri patriotai, tokie bus ir jų vaikai.

V. Vokietijoje lietuvių šeštadieninių mokyklų nėra. Kaikur kelios šeimos samdo "daraktorius". V. Vokietijoje lietuvių yra apie 10.000, bet tikrų lietuvių tėra koks 1.000. Lietuvių pažiba — Vasario 16 gimnazija, bet joje trūksta mokinių. Geriau, jei iš kitų kraštų mokiniai įstoja į tos gimnazijos žemesnes klases, nes baigiamieji egzaminai atliekami vokiečių kalba. Per metus ar dvejus vokiečių kalbos negalima gerai išmokyti. Sudaromos net specialios klasės vokiečių kalbai sustiprinti. Yra mokinių, kurie iš JAV atvyksta į VII klasę, bet nesimokė algebros.

Australijoje yra 5 lietuvių šeštadieninės mokyklos, kurių 2 yra Adelaidėje. Kolumbijoje nėra nė vienos šeštadieninės mokyklos. Po II D. karo į Kolumbiją atvyko 550 lietuvių, bet daug jų išvyko į JAV arba grįžo į V. Vokietiją. Lietuviškumas dar išsilaiko gausiose šeimose, nes jose vartojama lietu-

vių kalba. Venecueloje yra apie 700 lietuvių, išsimėčiusių keliuose miestuose. Mokytojų yra bus atgaivintos 3 šeštadieninės mokyklos. Trūksta vadovėlių

Brazilijoje lietuvių kalbą kiek išsaugojo nepriklausomos Lietuvos pastatytos mokyklos kuriose buvo per 500 mokinių. Dabar veikia viena šeštadieninė mokykla. Yra jaunimo būrelių, kurie mokosi lietuvių kalbos. Iš Brazilijos išvykti sunku, nes reikia \$1.200 užstato, kuris ir sugrįžus gražinamas tik po 2 metų, o infliacija didelė. Dar buvo kalbėta apie šeštadienines mokyklas JAV ir Kanadoje. Tuose kraštuose šeštadieninių mokyklų padėtis yra geresnė

Jaunimas

Referatą skaitė G. Juozapavičiūtė. Esame gimę kituose kraštuose, kalbame su akcentu. Laukiame iš senesniųjų paramos. Vyresnieji yra mūsų mokytojai tautiniuose reikaluose. Jūsų meilė Lietuvai yra natūrali, o mes jos išmokome iš jų. Jaunimas laukia PLB vėningumo. Ji yra mūsų ramstis ir auklėtoja. Jaunimas yra L. Bendruomenės papildymas. Jaunimui priekaištaujama, kad kaikurie nariai girtauja suvažiamo metu viešbučiuose, pridarydami nemalonumų. Ko neatliko tėvai, neišmokė savo vaikų, to negali padaryti nei Jaunimo Sąjunga.

Apie sportą pranešė A. Ruginius. Jis pažymėjo, kad PLB proga į Torontą atvyko per 1.000 sportininkų iš 3 kontinentų. Varžytasi vienuolikoje sporto šakų.

Kultūrinė veikla ir ryšiai

Tą sritį savo referate nagrinėjo R. Kasparas, plačiai palięsdamas PLB valdybos veiklą bei ryšius net su tolimais kraštais. Išėivijos uždavinys lyginti padarytas žaizdas. Lietuvoje religinė kultūra merdi, nes ji pasmerkta išnykimui. Išėivijoje turi būti daugiau kuriama religinės literatūros. Išėivijoje lietuviškoji kultūra prailgina išėivijos egzistenciją. Išėivija turi papildyti lietuviškąją kultūrą ir rūpintis Lietuvos išlaisvinimu. Išėivijos išlikimas nevienodas. Žydai išėivijoje išliko ilgus amžius, o baltieji rusai Vakarų pasaulyje greitai sunyko. Lietuvių išėivijai reikia stiprinti ryšius išėivijos sukompaktinimui. Tą referatą papildė kiti seimo atstovai.

'Mūsų jėgos, mūsų laimėjimai - Lietuvai tėvynei'

Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynės Toronte

Kiekviename laisvo pasaulio lietuvių slypi potenciali jėga savo bendruomenei, savam kraštui. Kad tos jėgos būtų veiksmingos, reikia suvesti į bendrą ryšį, paskatinti naujam bendravimui. Toks naujas bendravimas, lietuviškos veiklos paskatinimas buvo praėjusių Pasaulio Lietuvių Dienų apimtyje surengtos sporto žaidynės Toronte. Nesisielodami dėl naujų pasaulio rekordų, mūsų sportininkai iš daugelio pasaulio kraštų, dar tik pirmą kartą susirinkę už Lietuvos ribų, pajuto, kad yra tos pačios tautos sūnūs, kad juos riša tėvynės meilės ryšiai, kad jie nori kartu fiziškai lavintis ir ruoštis bendram tėvynės laisvinimo darbui.

Stalo tenisas

Stalo teniso vyrų komandos buvo labai gerai pasiruošusios. Jos turėjo laimėti 5 žaidimus iš 9. Tokiu būdu teko žaisti beveik visus žaidimus. Tenka paminėti, kad Petras Tutlys (14 metų amžiaus), Toronto Vyčio jauniausias žaidėjas, nulėmė Vyčio laimėjimus prieš Australijos rinktinę ir Hamiltono Kovą, laimėdamas po penkta žaidimą.

Moterų stalo teniso žaidynių I v. laimėjo Toronto rinktinė (Aušra — Vytis). Stipriausia žaidėja yra Birutė Plučaitė, kuri laimėjo visus savo žaidimus labai lengvai. Prie jos rinktinėje gerai žaidė Glorija Nešukaitė ir L. Janušauskaitė.

Lauko tenisas

Lauko teniso žaidynės buvo prarastos labai tvarkingai. Dalyvavo per 120 žaidėjų, kurių tarpe buvo apie trečdalis moterų bei mergaičių. Buvo augšto lygio žaidynės vyrų klasėje, kur dalyvavo Solis iš Toledo, Kolis iš Čikagos, Ed. Andrulis iš Toronto, Smetona iš Klevelando ir kiti. Taip pat dalyvavo 14 veteranų žaidėjų.

Moterų-mergaičių lauko teniso žaidynės buvo gana augšto lygio. Pirmavo — Rimkūnienė, Gvildytė, Aglynaitė, Žymantaitė.

Žaidynėms pasibaigus, laimėjusiems buvo įteikti medaliai.

Gausūs golfininkai

Golfas nebuvo žaidžiamas Lietuvoje, bet šiose žaidynėse dalyvavo 159 žaidėjai, kurių tarpe

20 moterų. Buvo daug jaunimo iš Australijos, JAV ir Kanados. Tai buvo pirmos tokio didelio masto žaidynės. Jos buvo gerai suorganizuotos, pakako visur pagalbinių personalo ir sklandžiai praėjo. Šių žaidynių pažūrėti atvyko Rita Garbačiauskaitė iš Šveicarijos, kuri 1938 m. Lietuvoje buvo jauniausia olimpiados dalyvė.

Lengvoji atletika

Lengvosios atletikos vadovai nespėjo bėgti su laiku. Po oficialaus atidėjimo teko laukti įvairių uzbėgimų, šuolių ir kt. Tai vargino sportininkus, jų tėvus ir žiūrovus.

Atrodo, lengvąja atletika domisi daugiau tik mokyklų-gimnazijų moksleiviai. Vėliau jie pasirenka specialaus sporto šakas ir nutolsta nuo klasikinės lengvosios atletikos. Dėlto ir pastebime gausenį dalyvių skaičių krepšinio, tinklinio, golfo ir kituose klubuose.

Plaukikai

Plaukimas buvo prarastas tvarkingai gražiame Etobicoke Olympium plaukiojimo baseine su moderniais įrengimais. Varžybas tvarkė Arvydas Barzdukas su Kėkšto ir Kėkštaitės pagalba. Per keturias valandas buvo praleista įvairiose plaukimo klasėse per 40 dalyvių. Ne visi geriausi plaukikai atvyko, nes kaikurie buvo užimti kitais plaukimais ar tarnybiniais išpareigojimais.

Laimėjusiems atitinkamos klasės vietas buvo ten pat įteikti medaliai.

Populiariausias — krepšinis

Krepšinis patraukė daugiausia žiūrovų. Vyrų krepšinio baigmės rezultatai buvo nelaukti. Visi tikėjosi Bostono komandą laimėsiant, bet, prasidėjus žaidimui, taškų skaičius augo Čikagos Neries naudai. Greitai paaiškėjo, kad Čikagos Neries Bostonas nepasivys. Žiūrovai jautėsi apvilti. Žaidimą sekė apie 2.000 žiūrovų. Neris nesunkiai laimėjo I v.

Gal įdomiausias žaidynės buvo Bostono ir Aušros vyrų komandų. Abi komandos labai lygiai žaidė. Pirmą puslaikį vedė Aušra net 9 taškais, bet Bostonas prisivijo ir ligi galo žaidimas ėjo tik kelių taškų skirtumu. Paskutinę minutę buvo tik 2 taškų skirtumas, bet... viena klaida, ir Bostonas laimėjo 89:84. Šiose rungtynėse labai pasireiškė žiūrovai, nes kiekvienu momentu žaidimo eiga nebuvo pramatoma.

Australijos moterų krepšinio komanda buvo augšto lygio, ne-

Tenka pastebėti, kad Australijos lietuvių moterų rinktinė buvo sustojusi Los Angeles mieste ir žaidė su to miesto moterų krepšinio rinktinė komanda, pralaimėdama tik 9 taškais. Kitos moterų komandos: Kovas, Vytis, Aušra, Tauras buvo maždaug lygaus pasiruošimo.

Krepšinio žaidynėse dalyvavo 13 vyrų komandų, 6 moterų, 10 jaunių A, 7 jaunių B ir 6 jaunių C komandos iš Kanados, JAV ir Australijos. Vien iš Australijos buvo atvykę per 200 sportininkų.

Tinklinis

Tinklinio žaidynėse dalyvavo 7 moterų komandos, 7 mergaičių A, 6 mergaičių B ir 6 vyrų komandos.

Čikagos Neries komanda yra pranašiausia — išsikovojo A ir B klasių pirmąsias vietas. Tai geras pavyzdys visoms komandoms, kiek galima pasiekti tvarkingai ir nuolat dirbant. Pagarba treneriui Zig. Žiupsniui. Šiai komandai šiek tiek rimčiau priešinosi tik Čikagos Žaros komanda, pasilikusi antroje vietoje A ir B klasėse. Trečiąsias vietas A ir B klasėse išsikovojo Toronto Aušra.

Moterų tinklinio žaidynėse lauko pasipriešinimo neparodė nei Los Angeles Banga, nei Australijos moterų rinktinė.

Graziausią žaidimą parodė Klevelando Žaibo moterų komanda ir lengvai laimėjo aukso medalius. Čikagos Žara gavo sidabrinis, o Toronto Aušrai teko pasipuošti tik bronziniais medaliais.

Vyrų tinklinio porą metų buvęs meisteris Bostonas šį kartą I v. perleido Čikagos Neries vyrų komandai. Neris, atėjusi iš pralaimėtojų rato, pasivijo Bostono komandą, laimėjo, o sekančiame žaidime išsikovojo I v. Antrą v. užėmė Bostonas, o III teko Klevelando Žaibui.

Labiausiai pasižymėjo gražiu žaidimu Bronius Andriukaitis. Čikagos Neries žaidėjas, kuris vedė visą žaidimą. Jo žaidimas yra žymiai skirtingas nuo kitų. Iš Toronto Aušros tektų paminėti Arūną Gataveką ir Arūną Kalinauską. Tiek Bostonas, tiek Klevelandas ir kiti turėjo labai gerų žaidėjų. Aplamai, visų žaidimas buvo labai geras.

Tinklinio žaidynės tvarkė Mindaugas Leknickas, kuriam daug pagelbėjo Vitas Štuikys. Jiedu treniruoja Toronto Aušros tinklinio komandas. Tinklinio žaidynės praėjo labai tvarkingai ir sklandžiai.

Pasaulio lietuvių žaidynių sukis "Mūsų jėgos, mūsų laimėjimai — Lietuvai tėvynei" geriausiai nusako visų šių žaidynių paskirti. V. M.

Mažieji ir didieji Pavergtųjų tautų minėjime Chicagoje liepos 17 d
Nuotr. J. Kuprio

TIESA IR GYVENIMAS

Tauta, kuri nenori mirti...

Vyskupo Antano Deksnio pamokslas Pasaulio Lietuvių Dienų pamaldose Toronte, Kanadoje, 1978. VII 2

Plokite delnais visos tautos, džiaugsmo šauksmais šlovinkite Dievą. Ps. 46, 2.

Su koku dideliu dvasios pakilimu tikintieji pradeda šią dieną šv. Mišių giesmes, ragindami visas tautas džiaugsmo šauksmais garbinti Dievą.

Ir mes čia, suvažiavę iš visų kontinentų, esame pagauti tos pačios nuotaikos ir džiaugsmo.

Iš tikrųjų, ar gali lietuvis atverti savo širdį pilnam džiaugsmui, stodamas Dievo akivaizdon, kai jo širdis dar pilna skausmo?

Ar gali lietuvis džiaugtis, kada jo gimtoji žemė yra pavergta, jos gyventojai išblaškyti po visą pasaulį, o tėvynėje pasilikę yra verčiami išsižadėti Dievo?

Kaip džiaugtis lietuviui išeiviu, žinant, kad čia nėra nė vienos organizacijos, nė vieno asmens, kuris būtų atvykęs atstovauti savo tautai iš mūsų protėvių žemės?

Mes dėlto liūdime ir skaudžiai išgyvename, kad lietuviai iš Lietuvos negali laisvai su mumis šiandien bendrauti ir išeivių lietuvių didžioje šventėje dalyvauti.

Kur tad rasti džiaugsmo lietuviams šiose dienose?

Giliau išmąstydami savo tautos likimą, mes randame paguodos, matydami savo tautoje žydinčias dvasines vertybes.

Mūsų broliai ir sesės Lietuvoje, būdami politinėje vergijoje ir kultūrinėje priespaudoje, nėra palūžę savo dvasia, nes jie yra suradę neišsenkamą šaltinį ir supratę kame glūdi jų dvasinis ir tautinis atsparumas.

Su šv. Pauliumi jie gali sakyti: „Mes persekiojami, bet neapleisti; mes parblokšti, bet nezuve“ (2 Kor. 4, 9).

Tautoje išsaugotos dvasinės vertybės, ypač jos religingumas, yra tapęs nepajudinama uola, į kurią atsimušę net aštriausi priešai ginklai atšimpa ir lūžta.

Valandėlei išjunkime iš savo minčių Lietuvos žmones, grįžkime patys į save — į lietuvius išeivius ir gimusius išeivijoje.

Kokios dvasios mes esame?

Pirmiausia paklauskime save: koks motyvas bei akstinas atvedė mus dalyvauti šiose Pasaulio Lietuvių Dienose, su ruošose Kanadoje?

Į tą klausimą įvairių atsakymų išgirstume; gal ir patys nevienodai atsakytume.

Tačiau jie visi sutilptų viename pagrindiniame atsakyme: mus čia sukvieta Lietuvos meilė ir nenumaldomas troškimas išlaikyti tautinę sąmonę lietuvių išeivijoje.

Toji tėvynės ir savos tautos meilė dega mūsų širdyse. Ji kaip kibirkštis įžiebia mažą židinių ar užkuria didelę ugnį, kuri skatina mus aukotis ir dirbti savo žmonių ir tėvynės gerovei.

Tai mylinčio žmogaus džiaugsmas, kurį jis noriai aukoja Dievui — pačiam Meilės šaltiniui.

Kodėl mums nesidžiaugti Viešpaties akivaizdoje, matant kokia dar gajai, pajėgi ir kūrybinga yra lietuvių tauta išeivijoje!?

Koks kilnus jos jaunimas, neužnuodytas nihilizmo bei beprasmių gyvenimo pomėgių, jeigu jis ryžtasi aukoti savo jaunas jėgas sporto žaidynėms, pratyboms ir taip grūdinti save ateities darbams.

O mūsų dainuojanti tauta kiek daug meilės skiria giesmei ir dainai!

Mūsų kūrybingų muzikų suburta ir meniškai paruošta, garbina Dievą savo chorais ir koncertuose kelia tautos garbę savųjų ir svetimųjų tarpe.

Giesmė ir daina pakelia mūsų širdį, sužadina džiaugsmą, tą šventą džiaugsmą, kurį šiandieną norime aukoti Viešpačiui.

Ištikimoji meilė savajai tautai neišblėsta ir ji neapsiriboja atliktais darbais ir nupelnytais garbės laurais.

Tauta, kuri nenori mirti, pasidžiaugusi savo laimėjimais, vėl stoja į kūrybinį darbą, vėl kaupia savo energiją naujiems laimėjimams, panašiai kaip sportininkas, siekias dar augštesnio laimėjimo, o menininkas dar to bulesnio grožio atskleidimo.

Ką turėtų mūsų suvažiavimai pramatyti, ką suplanuoti ir kaip turėtų lietuviai veikti, kad būtų pasiektas geriausias patarnavimas savajai tautai?

Deja, mes nežinome savo tautos ateities. Nežinome ir visų galimybių, taip pat ir nevisos priemonės yra mūsų galioje pramatytiems tikslams pasiekti.

Todėl čia stovėdami prie mirusių lietuvių išeivių paminklų ir Lietuvos kankiniams dedikuotos šventovės artumoje, kreipiamės į Viešpatį, kad jis apšviestų mūsų protus ir rodytų tikrus kelius.

Kunigai su vyskupais visų dalyvių vardu siuntė dangiškajam Tėvui tokį prašymą per Kristų, maldaudami:

“Leiski, kad mūsų nepaglemžtų klaidų sutema, bet kad būtume ir kitiems spindintys tiesos pavyzdžiai” (XIII sekmadienio Mišių malda).

Tautoje įdiegta religinė sąmonė ir tvirtas pasitikėjimas Dievu yra uola, kuri stiprina lietuvius Tėvynėje ir taip pat išeivijoje

“Tauta, kuri tiki ir kenčia už savo tikėjimą, niekad negali mirti. Ji yra skirta dideliem da-

lykam. Dievas panaudoja tokią tautą kaip rinktinį instrumentą vykdyti universaliam savo meilės bei išganymo planui pasaulyje”.

Tai žodžiai, kuriuos lietuviams pasakė Apaštalo Sosto pranciškus Kanadai arkiv. Angelo Palmas savo pamoksle Lietuvos Kankinių šventovę šventinant.

Tuos pranašiškus žodžius norime priminti visiems jums, brangūs klausytojai, kad įsigilintume į jų prasmę.

Įsidėmėkite pagrindinę mintį: “Tauta, kuri tiki ir kenčia už savo tikėjimą, niekad negali mirti...”

Viešpatie Dieve, tu žinai, kad mes, kaip tauta, nenorime mirti.

Apšviesk tad mus, kad geriau pažintume lietuvių išeivio pareigas savajai tautai; sergėk mus nuo tų pavojų, kurie tautas veda į dvasinį bei moralinį nuosmukį, tautos išsigimimą ir jos išnykimą.

Noriu baigti šios šventės pamokslą psalmės žodžiais:

“Laiminga tauta, kuri Tave garbinti moka džiaugsmingai,

Tavo veido šviesos apšviesta ji gyvena” (Ps. 88, 16).

Dieve, suteik mums tos šviesos, kad mokėtume gyventi

JAV Lietuvių Bendruomenės Švietimo Tarybos LITUANISTINIŲ MOKYKLŲ PROGRAMOS. Išleista JAV Lietuvių Bendruomenės 25 metų sukakties proga. Chicago. 1977. Išleidimą finansiškai parėmė Lietuvių Fondas. 88 psl.

Apie lituanistinių mokyklų programas pateikia žinių šio leidinio įžanga:

“Pirmoji bendra lituanistinių mokyklų programa buvo išleista JAV Centro valdybos 1957 metais. Pataisytas programos LB Švietimo Taryba išleido 1960 m. Trečią, peržiūrėtą ir papildytą lituanistinių mokyklų programų laidą LB Švietimo Taryba išleido 1967 m. Aukštesniųjų lituanistinių mokyklų programa buvo išspausdinta ‘Švietimo Gairėse’ Nr. 10 (14) 1974 metais.—Ruošiant naują lituanistinių mokyklų programų IV-ją laidą, 1977 m. pradžioje buvo paprašyti atitinkami LB Švietimo Tarybos nariai peržiūrėti ir pataisyti paskutinįją programų laidą, o taip pat paruošti reikalingas lituanistinių mokyklų programas. Naujai buvo paruoštos katalikų religinio auklėjimo, skaitymo, dainavimo ir visuomeninio ugdymo programos.”

Jo Ekscelencija vysk. A. Deksnys sako pamokslą Pasaulio Lietuvių Dienų pamaldose Anapilio sodyboje Nuotr. St. Dabkaus

CULTURA

LITUÂNIA

Em uma assembléia constituída realizada em 1926, foi adotada a Constituição Democrática da qual a Lituânia obteve a Lei da Reforma Agrária e converteu-se em um País de pequenos agricultores, interessados diretamente no bem-estar nacional.

As terras de cultivo não deviam ultrapassar a medida de 80 hectares (limite elevado, mais tarde para 150 ha.) Sua população é cerca de 89% tornou proprietária de terras. Essa reforma, primeira após Guerra, liquidou os grandes latifúndios, realizando a redistribuição das terras em perfeito acordo com o direito e com as leis aprovadas pelo Parlamento do País. Além de seu aspecto social fortalecendo economicamente o elemento produtor, ela promoveu a transição da cultura de cereais para a produção animal, e dos laticínios em larga escala. Em consequência destas transformações básicas, todas as explorações sociais foram eliminadas com o próprio desaparecimento desta classe. A política agrária do Governo, incluindo os consideráveis trabalhos de melhoramentos de terras, foi bem sucedida obtendo um vertiginoso crescimento de produção, que ultrapassou completamente os níveis conhecidos antes.

Os produtos agrícolas conseguiram um lugar predominante nas exportações, tornando-se em poucos anos, um competidor real ao lado dos fornecedores tradicionais, tais como a Dinamarca e a Holanda. Para o transporte desse material até a Inglaterra, 12 navios, com instalações frigoríficas moderníssimas, foram utilizados.

O incremento da produção foi fomentado pela criação das cooperativas agrícolas especializadas, as quais, transformando-se em poderosas organizações, assumiram a proteção dos interesses dos agricultores, proporcionando segurança contra as explorações nocivas das capitalistas particulares. Desta forma foram formados os:

«Piencentras» — organização central de centenas de cooperativas de laticínios.

«Lietúkis» — organização central de centenas de cooperativas agrícolas de comércio.

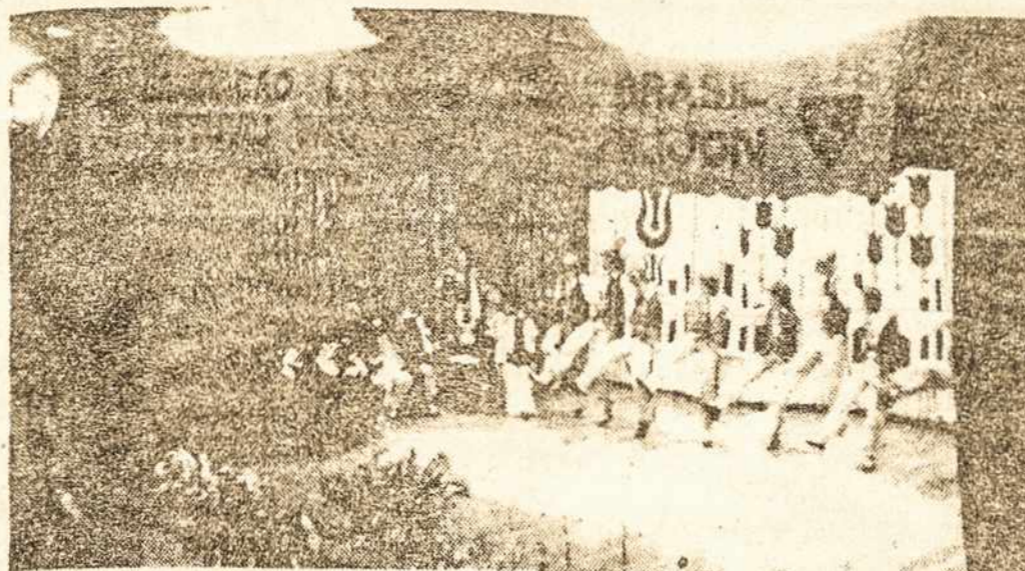
«Maistas» S.A. formada pelos agricultores da produção animal, que instalou grandes matadouros-frigoríficos em diversos pontos do País.

A Indústria Lituânia, já independente, foi reconstruída, sob novas bases, sendo em vista o beneficiamento das matérias primas para exportação (produtos alimentícios) e a oferta dos mais essenciais produtos de consumo interno.

Reforma Agrária, Finanças, Indústria e Progresso Cultural

canções do seu folclore são simples onde a realidade é coberta por um tênue véu e o amor é puro, cheio de reserva e discreção. Podemos encontrar simbolismo nos costumes, música e pintura. Ciubionis, o maior artista lituano do gênero, foi sua grande atração.

A cultura lituana é equilibrada tendo, durante séculos, combatido tenazmente a germânica e a eslava. A cultura de gerações, já nos tempos pré-cristãos, possuía idéias centrais do mundo, como: o credo na dignidade básica humana, a igualdade de todos os homens, liberdade, tolerância, respeito as

formas jurídicas, profundo amor ao seu idioma, a sua nação e a Pátria. Nos dias de hoje, a teoria das lutas de classe, a filosofia da angústia e do medo, a imoralidade e decadência, não tem sentido nenhum para os lituanos educados nos princípios cristãos.

A arte contemporânea tem seus alicerces baseados no profundo respeito a antiguidade. O senso de beleza, inato no povo, e de reconstruir seus tesouros artísticos devastados pelas invasões sofridas

O rendimento industrial do País cresceu 354,3% de 1929 a 1930, enquanto que o aumento mundial da produção cresceu 128,7% durante o mesmo período.

O comércio exterior lituano, que em 1929 era de 0,08%, chegou a 0,16%, obtendo assim, um aumento de 100%. Tal desenvolvimento evidencia sua importância.

Nascida entre ruínas e devastações, a Lituânia tornou-se, em tempo relativamente curto, um estado economicamente forte. Sua cultura é multietária e autóctone, tendo durante toda a história se recusado terminantemente a aceitar o auxílio germânico ou eslavo, nesse campo. O ponto principal dessa cultura maravilhosa; os lituanos não são criadores de formas primorosas mas apresentaram idéias profundas e sublimes aspirando a um ideal transcendental. Sendo o simbolismo, fase notável da cultura lituana, quase todas as

Jaunystės Aidas

STOVYKLA LITUANIKA

– Stovyklautojų pasisakymai apie stovyklą.

Ši ateitininkų stovykla įvyko Atibajoje mūsų sodyboje LITUANIKOJE. Kelias dienas lietus trukdė programą. Kartu stovyklavo ir stovyklos programą organizavo Linas Kojelis iš Los Angeles. Keletoms dienoms buvo atvykęs ir Rimas Petrauskas iš Kanados. Linas kiekvieną dieną pravedė pasikalbėjimus ir mes išmokom daug dalykų. Porą kartų kalbėjo ir Rimas. Stovykla buvo labai linksma. Mes ir į namus sugrįžę ją džiaugiamės.

Douglas R. Saldys

Man labai patiko stovykla. Mes dirbom įvairius rankdarbius. Keletą rankdarbių aš parsivežiau namo. Sportas buvo įdomus ir gyvas, bet aš negalėjau sportuoti, nes man skaudėjo koją.

Ačiū labai už viską.

Audra Remenčiūtė

Aš manau, kad visiems patiko mūsų sodyba Lituania.

Mes keldavom 7 val. ir 30 min. ir guldavom 22 val. Man labai patiko sportas. Žaidėm ping pong, tinklini, kvadratą ir kit. Pasirodymų būreliai buvo: obuoliai, kriaušės, bananai ir vynuogės. Obuoliai laimėjo rungtynes ir kaip premija gavo šokoladinį tortą. Buvo labai skanus. Gaila, kad tris dienas lijo. Maistas buvo labai skanus. Virtuvėje dirbo mano teta Ivonė, p. Emilija Bendoraitienė ir p. Z. Filipavičienė. Joms mes labai dėkingi.

Kiekvienas sodyboje pasodinom medį. Buvo labai daug dainų. Norėčiau, kad stovykla truktų ilgiau.

Nida Renata Remenčiūtė

Stovyklavau antrą kartą. Ši stovykla buvo man geresnė. Buvo daugiau žmonių ir geras stovyklos namas. Buvo gera programa ir mes klausėmės. Man patiko varžytis būrelių. Ypač linksmos buvo vakarinės programos. Giedojom, dainavom, žaidėm ir sportavom. Buvo labai geros šeiminkės ir valgis man labai patiko. Aš

dėkoju Dėdei Juozui už visą šitą stovyklą.

Stasys Žūtautas

Atostogos greit pasibaigs. Paskutines atostogų dienas praleidžiu čia Atibajoje. Atvažiuom pirmadienį liepos 17 dieną. Diena buvo graži, saulė mums draugiškai švietė. Pirmą dieną buvo didelis sumišimas iki visa susitvarkėm. Antradienį pradėjom stovyklos programą. Keldavomės 7 ir pusę (kartais ir 8 val.). Kėlėm vėliavas giedodami ateitininkų himną. Tvarkymuisi buvom pasiskirstę į 4 būrelius. Vieni tvarkė salę, kiti kiemą, tretį prausykla, o ketvirtį dirbo virtuvėje. 10 val. rankdarbiai ir pasikalbėjimas. Kalbėjom apie ateitininkų pareigas, apie pasaulį ir kit. 12 val. pietūs. Po jų laisvalaikis. 14 dainavimas. 15 sportas, 16 pavakariai, 16,30 medžių sodinimas. 17 skaitymas, 18 val. vakarienė, 20 val. vakarinė programa. 22 val. tyla. Kiekvieną dieną turėjome šventas mišias.

Programa ne visas dienas gerai veikė, nes mūsų draugas Šv. Petras kartais atsiųsdavo lietaus. Tada mes stovyklavom didžiulėje stovyklos namo varandoje.

Iš programos man labiausiai patiko partizanų vakaras. Kalbėjom apie partizanus, Nijolę Sadūnaite ir Romą Kalantą. Dėdė Juozas atlaikė Šv. Mišias už visus partizanus.

Šeštadienį buvo sporto olimpiada. Vakare atskiros grupės pasirodė su himnais, maršais, šūkiomis ir geometrinėmis figūromis. Dabar baigsiu, nes parašiau visa, ką atsiminiau. Noriu padėkoti visiems.

Ačiū Linai, Ačiū Rimai, Ačiū Dėdei Juozai. Ačiū Šeiminkėms, Ačiū visiems už stovyklą. Ačiū saulei, Ačiū Šv. Petriui. Ačiū, ačiū, ačiū.

Maristela A. Žūtautaitė

Turėjom stovyklą. Stovykla jau baigiasi. Tai buvo pirmoji mano stovykla. Buvo pirmoji stovykla ir lietuviškai sodybai. Klausėm paskaitų, meldėmės, sportavom, vaidinom, giedojom ir dainavom. Buvo linksma. Dabar kai stovykla pasibaigė, man gaila, kad pasibaigė.

Aleksas Remenčius

Buvau pirmą kartą stovykloje. Daug pavaikščiojau per plačius laukus. Kėlėm vėliavas. Dalyvavom mišiose. Tvarkėm aplinką. Dainavom, sportavom. Leidom aitvarus. Buvo partizanų vakaras.

Ačiū

Audris Paulius Tatarūnas

Jau trys dienos aš čia stovykloje. Esu labai laiminga. Grupė draugų ir dienos pilnos darbo ir džiaugsmo. Nuo pat ryto iki nakties esame užimti. Turėjom įdomius pašnekesius. Mūsų tarpe turim du draugu iš toli. Stovyklos vadovas – Linas Kojelis iš Amerikos ir Rimas Petrauskas iš Kanados. Kalbėjom apie ateitininkų veiklą ir apie jaunimo kongresą. Daug dalykų man paaiškėjo. Turėjom taip pat sporto valandas, ir kas vakarą skirtingus pasirodymus. Penktadienį turėjom naktinę procesiją – partizanų vakarą. Prisiminėm šių žmonių vargus ir auką. Šeštadienį buvo puikus atskirų grupių pasirodymus. Ačiū visiems, kurie prie stovyklos prisidėjo ir mums suteikė tokias linksmas ir gražias dienas. Ačiū Dėdei Juozui. Šeiminkėms, visiems draugams, ypatingai ačiū mūsų draugams iš toli: Linui ir Rimui. Jie tiek daug mums padėjo.

Sofija Žūtautaitė

Aš buvau čia stovykloje 7 dienas ir dar būsiu dvi. Paskui, gaila, stovykla baigsis. Čia buvo mano pirmoji stovykla ir man labai patiko. Gerai valgėm. Daug žaidimų. Įdomūs pasikalbėjimai. Išmokau keletą naujų rankdarbių ir daug daug dainų. Praturtinau savo žinias apie Lietuvą. Man labai patiko stovyklos programa. Lietus truputį kenkė stovyklos programai, bet ne nuotaikai.

Noriu padėkoti Dėdei Juozui už stovyklą, Linui už programą, šeiminkėms už skanų maistą. Ir visiems, kurie prisidėjo prie stovyklos pasisekimo.

[Bus daugiau]

Milda Paulė Remenčiūtė

Linas, stovyklos vadovas, ruošia 'pokalbį'

III IMIGRANTŲ OLIMPIADA

SECRETARIA MUNICIPAL DE ESPORTES ruošia jau 3-čią IMIGRANTŲ OLIMPIADĄ.

Olimpiada padalinta į dvi dalis: KULTŪRINĘ ir SPORTINĘ.

Imigrantų Olimpiadoj dalyvauja daugiau kaip 30 tautų. Tiek kultūrinėj, tiek sportinėj daly visos tautos dalyvauja per savo konsulatus. Mes, deja, savo konsulato neturim. Tačiau man pirmininkaujant Baltijos Valstybių Komitetui, pasisekė gauti iš Olimpiados Rengimo Komisijos sutikimą, kad Pabaltijo valstybių kolonijos (Estija, Latvija ir Lietuva) galėtų dalyvauti oficialiai abejose Imigrantų Olimpiados dalyse lygiomis teisėmis su kitom valstybėm. Tokiu būdu ir mūsų VĒLIAVOS plevėsuos kartu su visų valstybių vėliavomis visą dešimt dienų, t.y. visą Olimpiados laiką tiek BIENAL rūmuose, kiek CONJUNTO ESPORTIVO Constancio Vaz Guimarães sporto stadione.

Oficialus vėliavų iškėlimas įvyks rugpjūčio 13 d. Conjuntos Esportivo stadione. Vėliavas iškels asmeniai visų valstybių konsulai, o Baltijos valstybių vėliavas kels šių tautų atstovai.

Šiomet Imigrantų Olimpiadoj LIETUVIŲ KOLONIJA dalyvauja su gausiu jnašu. Du lietuvių chorai, kurių vienas – šv. Juozapo K. B-nės choras, talkinamas "Aušros" ir jaunučio "Volungės" choristų, atidarys, o "Volungės" choras vienas uždarys visas manifestacijas. Mat, vien tik lietuvių buvo pakviesti oficialiai dalyvauti su savo choru Imigrantų Olimpiados atidaryme ir uždaryme. Todėl LKB-nės choras, vadovaujamas M^o. V. Tata-

rūno, pakvietė talkon, o "Aušros chorvedys M^o. L. Ralickas ir "Volungės" vedėja p-lė Kristina Valavičiūtė mielai sutiko prisidėti, kad susidarytų tikrai reprezentatyvinis lietuvių choras.

Šis oficialus Olimpiados atidarymas vyks BIENAL patalpose rugpjūčio 11 d. 20 val.

Tą pačią dieną BIENAL patalpose atidaroma ir meno bei kultūros PARODA visų tautų, kurių tarpe ir Pabaltijo valstybių (Lietuvos, Latvijos ir Estijos).

Ta pačia proga bus renkama ir Imigrantų Olimpiados GRAŽUOLĖ – KARALAITĖ. Gražuolės rinkimuose dalyvauja ir trys kandidatės lietuvaitės.

Imigrantų Olimpiados SPORTINĖS DALIES atidaryme, kuris vyks rugpjūčio 13 dieną 10 val. ryto Conj. Vaz Guimarães stadione, dalyvaus su gražiomis naujomis lietuviškų spalvų uniformomis su išsiuvinėtu LIETUVOS vardu ir emblemom ant krūtinės iš viso 36 lietuvių sportininkai, kartu su "Nemuno" ir "Rūtelės" šokių grupėmis ir kitais, kurie tik turi tautinius rūbus. Jie žygiuos visu tautinių grupių eisenoje, iškėlę ir nešdami Lietuvos Trispalvę.

Tikiu, kad visi, kas tik galės, dalyvaus šios Olimpiados atidaryme ir savo aplodimentais drąsins mūsų jaunimą ir sveikins LIETUVOS VĒLIAVĄ, laisvai plevėsuojančią Brazilijos padangėj.

Sportininkų, choristų ir tautinių šokių grupių dalyvavimas Imigrantų Olimpiadoj yra žymus dar ir tuo, kad beveik visi dalyvaujantieji yra jau pirmos, antros ir net trečios kartos. Nekurie jau visai nekalba lietuviškai, tačiau jaučia ką tai savo gyslose ir savo širdyje – ir mielu noru jungiasi po savo tėvų ir protėvių Trispalvę. Tai begaliniai reikšmingas įvykis mūsų kolonijos istorijoje; ypač prisiminus, kad dabar Tėvynėj už Lietuvos Trispalvės pakėlima grėsia keli metai Sibiro.

KULTŪRINĖ IR MENINĖ PARODA

Rugpjūčio 11 d. įvyksta atidarymas KULTŪRINĖS IR MENINĖS PARODOS 30-ties su viršum tautų BIENAL rūmuose, Ibirapueroj, prieš Detran.

Važiuojantiems savo priemonėmyra daug vietos automobiliams pasistatyti. Įėjimas per vidurines duris, pasikeliant tiltų į antrą aukštą.

Neturintiems automobilių, atvažiavimas autobusais yra lengvas, nes iš miesto centro pro BIENAL praeina įvairiausias autobusų linijos; o grįžtant, reikia pereiti per tiltą "Passarela" ir prie Detran; priešingoj pusėj, taip pat yra daug autobusų į įvairias miesto dalis.

Kaip jau sakiau, parodai yra reikalinga visokiausia pagalba – eksponatais, parodos suruošime, dežūravime. Ypač dežūravimereikia ponų, turinčių tautinius rūbus. Mat, jaunimas padės tik vakarais, kadangi daugūmas mokinasi. Be to, jaunimas jau dalyvauja įvairiais būdais – šokiuose, choruose, sporte ir kt. Tikiu, kad ir senimas neatsilikis ir parodys, kad ir jiems yra svarbus kolonijos ir Tėvynės vardas. Tautinė garbė to reikalauja iš mūsų visų.

Kas tik norėtų prie parodos prisidėti, prašomas skambinti tiesioginiai kapit. J. Čiuvinskui (telefon. 63-5269 – geriausia iš ryto ar vakarais), arba į šv. Kazimiero p-jos kleboniją (telefon. 273-0338).

PARODA BUS ATIDARYTA NUO RUGPJŪČIO 11 IKI 20 DIENOS.

KIEKVIENĄ DIENĄ NUO 14 IKI 22 VAL. paprastomis dienomis, o šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 10 iki 22 valandos.

Parodoje bus galima nusipirkti ir įvairių suvenirų-prisiminimų, o taip pat ir naujų lipinukų automobiliams.

Kapit. J. Čiuvinskas

III Olimpiada dos Imigrantes Solenidade de abertura Programa

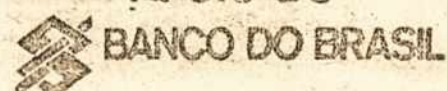
- 1 Dia — 13 de agosto
- 2 Hora — 10 horas
- 3 Local — Conjunto Esportivo Constância Vaz Guimarães
- 4 Programa:
  - 4.1 Concentração das delegações ..... 10:00 hs.
  - 4.2 Entrada das delegações ..... 10:15 hs.
  - 4.3 Dispositivo para a solenidade ..... 10:43 hs.
  - 4.4 Chegada do prefeito de São Paulo ..... 10:45 hs.
  - 4.5 Hasteamento do Pavilhão Nacional Brasileiro ..... 10:50 hs.
  - 4.6 Saudação aos participantes pelo presidente da Comissão Organizadora ..... 10:55 hs.
  - 4.7 Abertura da Olimpíada ..... 11:00 hs.
  - 4.8 Apoteose dos Pavilhões dos Países Participantes ..... 11:05 hs.
  - 4.9 Entrada do Fache Olímpico e Ascendimento da Pira Olímpica ..... 11:15 hs.
  - 4.10 Desfile das Delegações ..... 11:25 hs.
  - 4.11 Apresentação de Grupos Folclóricos ..... 11:45 hs.
  - 4.12 Demonstração da Ginástica Rítmica ..... 12:00 hs.
  - 4.13 Exibição da Banda Marcial ..... 12:15 hs.

III OLIMPIADA DOS IMIGRANTES

POR UM MUNDO DE PAZ E PELO MAIOR ENTENDIMENTO ENTRE OS POVOS.

11 A 20 DE AGOSTO - SÃO PAULO. PROMOÇÃO DA SECRETARIA MUNICIPAL DE ESPORTES.

APOIO DO

SODYBA "LITUANIKA"

Asmeniniai įspūdžiai Sodybą atidarant.

(Tęsinys)

Einu toliau. Žiūriu – didelis žemės plotas jau nulygintas, daug darbo jau įdėta. Prisiminiu, kad tam reikalui piniginę pagalbą suteikė Br. L. Bendruomenė. Rodosi, ir tvenkiniui iškasti taip pat Br. L. Bendruomenė finansavo. Namai lig šiol statomi Šv. Juozapo Bendruomenės lėšomis (jei klystu, prašau man dovanoti, nes ne visuomet lieka progos ir laiko viską smulkiau patirti. Vėliau be abejo viskas bus aprašyta su visomis smulkmenomis).

Grįžtu skubiai į atvažiavimo vietą. Nors atėjau per visą sodybą be kelio, nes visur yra galima praeiti, bet žiūriu – visur padaryti keliai, kur galima ir automobiliais važinėti. Tai dėka kun. Šeškevičiaus, kuris turėjo laiko ir tuom pasirūpinti.

Nors skubinausi, kad neprarasčiau šv. Mišių, bet staiga matau didžiausią eilę įvairiausios rūšies automobilių. Tai lietuvių kolonijos aristokratija. Tai lietuvių darbštumo ir taupumo vaisiai. Prieš 50 metų, kas galėjo nors sapne sapnuoti apie šį vaizdą, kurį tenka dabar matyti? Nors skubindamas, ant greitųjų suskaitau 126 automobilius: bet tai tik dalis. O kiek dar pasiliko São Paule. Ir, be to, dar daug automobilių mačiau atvažiuojant pietų metu. Suskaičiavęs automobilius ir autobusus ir kitais būdais atvykusius lietuvius, priėjau išvados, kad Sodybos atidaryme dalyvavo apie 1.200 žmonių, tarp didelių ir mažų.

Sugrįžau jau pasivėlinęs ant šv. Mišių; ir nebeteko man girdėti to apžvalginio pamokslų, kurį kun. Šeškevičius jau buvo užbaigęs. Po mišių, kurios buvo baigtos Tautos Himnu, visi sujudo kaip skruzdėlynas ir nervingai pradėjo jieškoti būdų kaip greičiau apsirūpinti tuo laukiamu „churrasco“ su įvairiais priedais. Galima įsivaizduoti, koks keblumas iš karto pavalgydinti 1.200 žmonių. Tik gerai organizuotas pasiruošimas išgelbėjo rengėjus iš nemalonios situacijos, kokia galėjo susidaryti toje išalkusioje minioje. Visi buvo tikrai išalkę. Net ir tie, kurie dėl kokių priežasčių namuose mažai valgo, čia visi pajuto apetitą; ir tikiu, kad niekas neapsirgo, nes geriausias vaisas tai grynas oras, kurio čia netrūko. Net vėjelis toks švelnutis, o saulutė tai tiesiog žeme riedėjo,

Buvo ir tokių kurie jau labai skubino tą „churrasco“ sutvarkyti kuo greičiausiai. O jį reikėjo kiekvienam apkepti. Bet kur čia žmogus beturės tam visam kantrybės? Tai teko matyti, kaip nekurie, vos apsukę ar palaikę prieš ugnelę tą kepsnį ir dar saulutei pagelbėjus ir užpylę guaraną su alučiu, nugramzdino; ir nekurie dar pakartodami. Tai vis švaresnio oro ir gražios gamtos įtaka.

Kas dar buvo galima pastebėti tai kad visų veidai raudoni, visi patenkinti ir laimingi, kaip retai teko matyti mūsų tautiečius taip puikiai nusiteikusius betkokiose iškilmėse. O labiausiai buvo patenkin-

Smagu ir sveika buvo Lietuvos laukuose

ti tie, kuriems teko laimė nusipirkti tūkstančio kvadratinų metrų sklypą, užgarantuojant nuosavybės teises ir ateinančioms kartoms.

Tiesa, vos nepamiršau: grįždamas matau kelis vaikučius žaidžiant su plytom: paima plytą ir neša skandinti tvenkinyje. Žinoma, tie jaunučiai nesupranta, jog jie daro du nuostolius kartu: jie užtersia su tokiu sunkumu vos iškastą tvenkinį ir daro žalą savininkui. O tų plytų savininkas tai p. Vinkšnaitis, kuris turėjo drąsos pirmutinis iš visų pirkusių sklypus jau pradėti ruošti medžiagą ir statyti sau vasarvietę šioje gražioje sodyboje, Atibajos apylinkėse, kur visi tik svajoja įsigyti kokią nuosavybę.

Neseniai man teko atsilankyti pas ponus Vinkšnaičius jų vasarvietėje „Suarão“: puikiai įrengta ir labai maloni vieta; bet esu tikras, jog pp. Vinkšnaičiai, užbaigę statyti vasarnamį „Lituanikoj“, daugiausia laiko praleis čia, nes tokio gryno oro jokioje kitoje vietoje neįmanoma surasti.

Laikas prabėgo kaip sapnas ir atėjo grįžimo valanda. Buvo tikrai liūdna atsiskirti, pagalvojus, kad ir vėlei atsidursime tame taip užterštame ore, kur dažnai vos kvėpuoti begalima.

Šiaip taip susodinus visus į autobusus, šie nutarė grįžti kitu keliu, nes, kaip sakiau, Sodyboje visur keliai praversti. Todėl autobusai, pravažiuodami per kitą sodybos kraštą, sustojo prie naujai pastatyto senelių namelio ir gražiai išlygintos aikštelės. Visi nori pamatyti iš arti tą namelį. Štai p. Šimonis stengiasi visiems smulkiai paaiškinti. Bet ir be aiškinimų iš viršaus jau matosi p. P. Šimonio rankų darbo pėdsakai. O kur jų nėra? Tai žmogus žinomas visoje kolonijoje kaip gimęs tik artimui tarnauti visokiais būdais, ar

Lietuviškai kalbanti

Vyrų – moterų – vaikų
gydytoja

DRA. HELGA HERING
médica

HOMENS – SENHORAS
CRINANÇAS

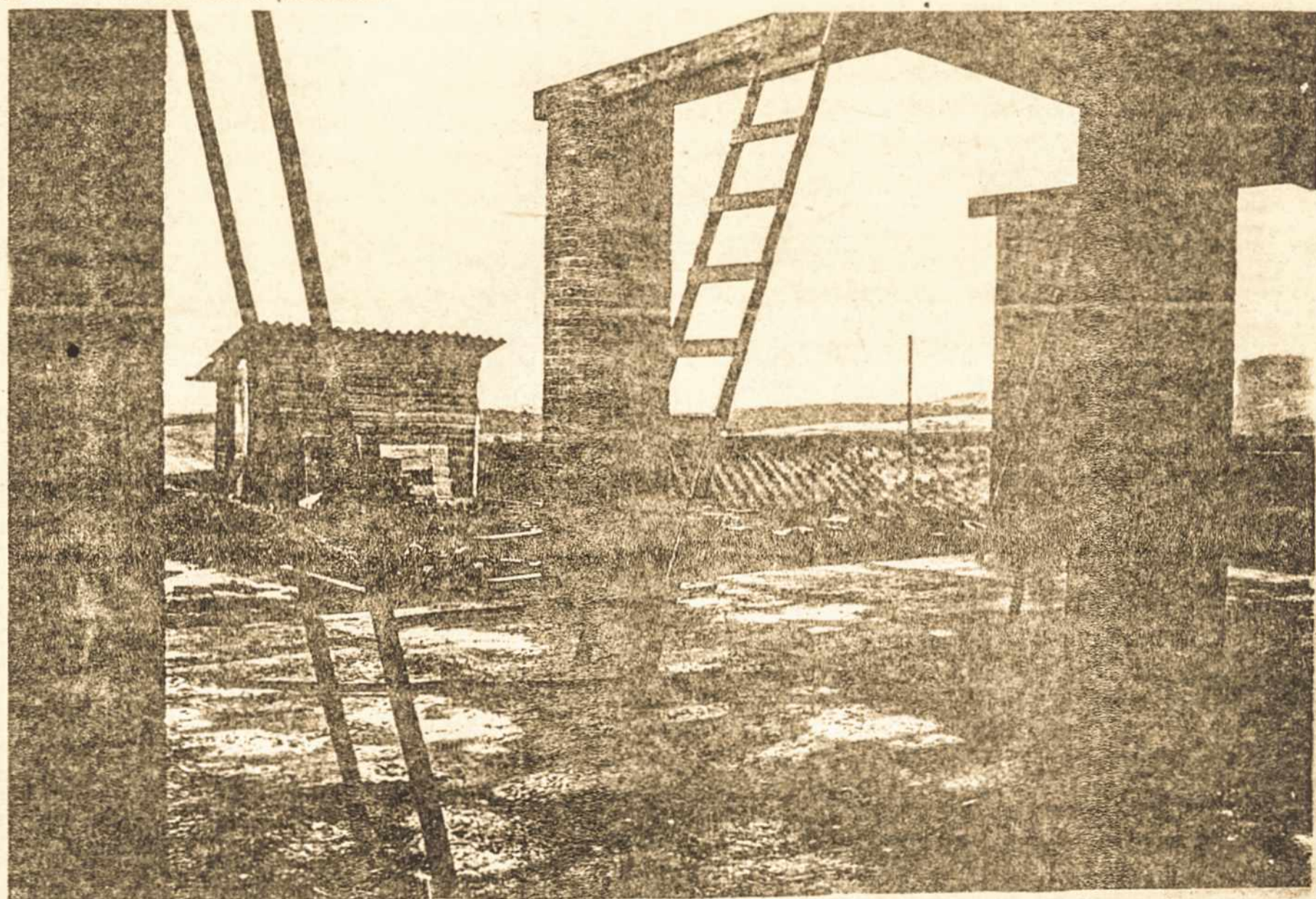
nuo 8 iki 12 val.:

Av. Eulina, 99 – V. Sta.
Maria (skersgatvis ties nr.
2214, Av. Deputado Emi-
lio Carlos – B. do Limão)

nuo 14 iki 18 val.:

Rua Quartim Barbosa, 6
(paskutinė stotis onibus
Vila Santista - Bairro do
Limão).

Tel. 265.7590

MŪSŲ ŽINIOS

ŽINIOS IŠ RIO

Liepos 16 dieną buvo atlaikytos Šv. Mišios už GAULIŲ šeimą: a.a. Jurgį Gaulių ir gyvuosius šeimos narius. Deja jų atvyko tik keli. Ponas Dr. Antanas Gaulia buvo išvykęs į Lietuvį Dienas Toronte (tebėra Los Angeles mieste, kur tobulina savo anglų kalbos mokėjimą), p. Kazimieras Gaulia neatvyko, nes žmona buvo po operacijos, kuri sėkmingai pasibaigė. Atvyko p. Romualdas Gaulia su žmona Lidija. Kadangi tą dieną buvo kun. Mečislovo Valiukevičiaus gimimo diena, tai p. Uršulė Gaulia parapijos vardu įteikė jam mažą dovanėlę — medų išdrožintą Kristaus galvą su erškėčių vainiku. Pasimelsta ir už bolševikų nuteistą V. Petkų.

Panelė Emilija TUMONYTĖ sunkiai sirgo plaučių uždegimu, bet jau grįžo iš ligoninės į namus ir taisyti. Ponia Anelė Dubauskienė jau sugeba, nors nelabai aiškiai, ištartį vyro ir sūnaus vardus. Linkime jai greit visai pasveikti.

NAUJAS TAUTIETIS

Liepos 12 į Maros ir Algirdo Sliesoraičių lizdą ilgakojis „gandras“ atnešė trečiąjį „gandriuką“, kurį, rodos, pavadins Petro vardu.

Daug sveikinimų laimingsiems Tėveliams ir daug džiaugsmo Audrai su Jurgučiu.

Sodyba

tai savo rankų darbu, ar savo automobiliu, ar pinigine pagalba, kas tik į jį kreipiasi. Tad ir čia matosi visur pėdsakai jo kūrybinės ir meistriškos rankos. Namelio pagražinimas ir užbaigimas ir papuošimas lietuviškais motyvais — tai vis jo rankų darbas ir vis jo pasišventimas padėti visiems. Kalbamas namelis taip gražiai išplanuotas ir tokios simpatingos ir malonios išvaizdos, primenantis Lietuvos sodybų namelius, kad, manau, ne vienas pagalvojo, laikui atėjus, čia apsigyventi ir nors senatvėje išsigelbėti iš to milijoninio ir purviniausio didmiesčio ir pakvėpuoti taip grynu ir švariu Sodybos oru.

Atvykstant ir grįžtant teko kiek pakvėpuoti ir negrįsto kelio dulėmis, bet tas atsitiko, kad mes skubėjome visi kartu. Bet vykstant pavieniui tų dulkių netenka patirti. Išsikrapsčius į asfaltuotą kelią, dar vis mintys nesustojo apie tai, kas teko matyti ir girdėti. Ir galvoju: O Dievuli, koks tu esi gailėstingas ir neapleidi pavergtos Tėvynės žmonių, nors jie skriaudžiami ir Tėvynėje ir čia. Štai Tu duodi jiems vadų ir kitų pasišventėlių, kurie, sukaupe savo jėgas, sukūrė per trumpą laiką tiesiog stebėtinus dalykus.

Esu įsitikinęs, kad tai dieviška sėkla, nes kitaip toji Sodyba per

Jaunių choras „Volungė“, vadovaujamas Kristinos Valavičiūtės. Jis ruošiasi Imigrantų Olimpiados atidarymo ir uždarymo iškilimams.

T.P.DAUGINTIS — MINISTRAS

T. Petras Daugintis persikėlė į Š. Ameriką. Buvęs Toronte Urugvajaus lietuvių atstovu PLB-nės seime, dabar apsistoja Chicagoj. Iš ten jis rašo: „Parvykęs iš Toronto, čia, Čikagoje, stengiuosi priprasti prie naujų gyvenimo ir darbo sąlygų. Palengva įsijungiu į mūsų komuniteto gyvenimą ir darbą. Teks čia būti irgi „ministru“, būtent vyresniojo padėjėju „žemiškuose dalykuose“.

T. Dauginčiui linkime geriausios sėkmės. Ir jo prašome, kartu su T. Ant. Saulaičiu, neužmiršti Brazilijos lietuvių.

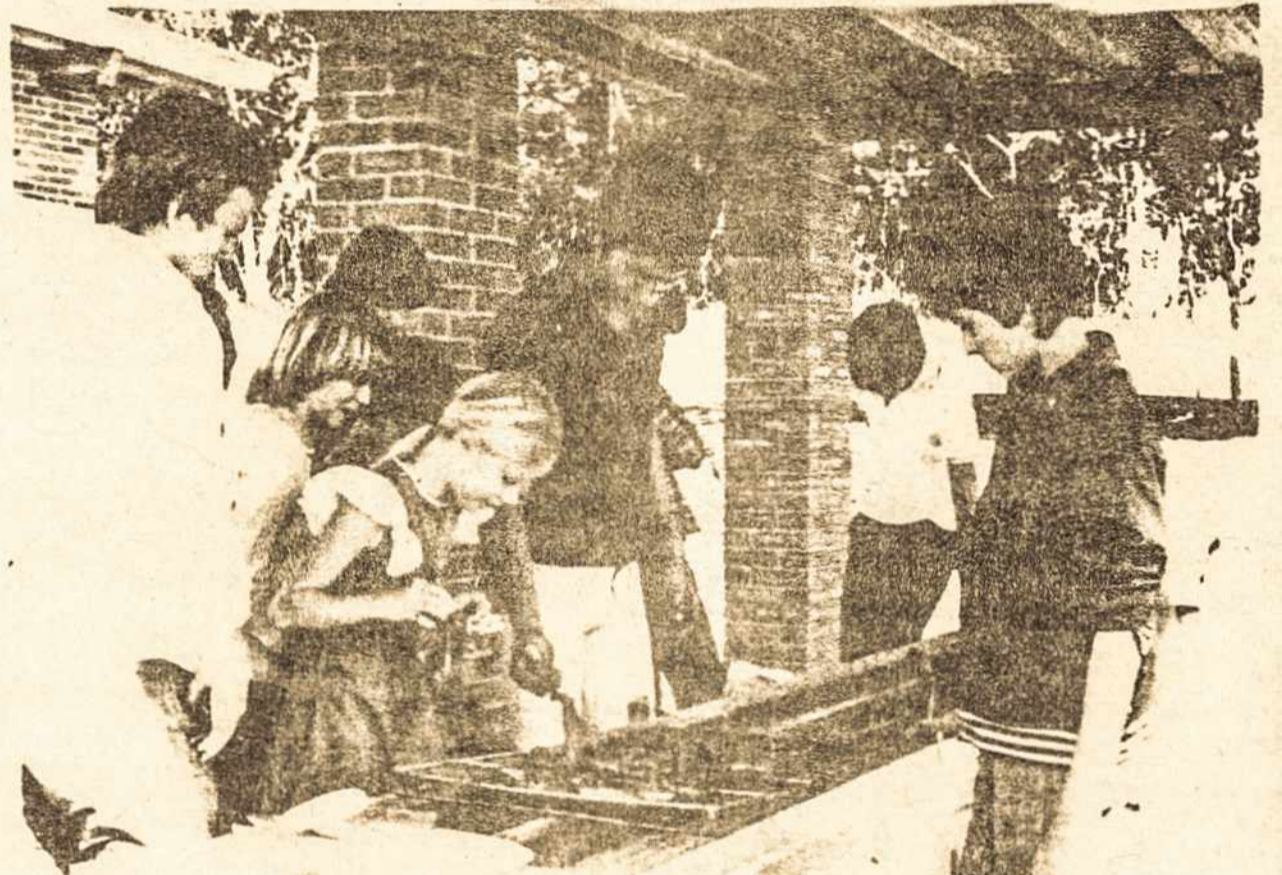
MŪSŲ MIRUSIEJI

Liepos 28 d. Leão XIII ligoninėje mirė a.a. KONSTANCIJA GILYTĖ-MIKALKĖNIENĖ 76 metų amžiaus, kilusi iš Rokišio, Sodelių kaimo. Į Braziliją atvyko 1930 metais. Gyveno Agua Rasoje.

Kun. Petras Rukšys atlaikė Mišias prie karsto ir palydėjo į Quarta Parada kapines.

Nuliūdime paliko sūnų Joną, dukrą Gėnę, žentą Kostą Meškele, marčią Nijolę Pupienytę, 5 anūkus ir 1 proanūką

7-tos dienos Mišios bus šeštadienį, rugpjūčio (agosto) 5 d. 8,30 val. N. Sra. de Lourdes bažnyčioje.

daugelį metų nebūtų pasistūmusi pirmyn, o pasilikusi apaugusi žolėmis ir krūmokšniais. Atvykus, vargiai kas besurastų ir savo sklypus. O dabar jau matosi tie šviesos stulpai kaip kokie kariai, išsiriakavę. belaukdami įsakymo: tie praveisti keliukai, ta švara, kas tikrai viliote vilioja pradėti statyti. Ir tikiu, kad visi tik laukia artezinio vandens. Turint elektros šviesą ir jėgą, kaip grybai pradės dygti lietuviško stiliaus vasarnamiai ir gyvenami namai ir prasidės tikras lietuviškos sodybos gyvenimas.

Belieka palinkėti dabartiniam Sodybos „LITUANIKA“ vadovui kun. J. Šeškevičiui ir jo bendradarbiams p.p. Tatarūnui, advokats A. Sliesoraičiui ir V. Tubeliui, P. Šimoniui ir kitiems, kad Dievas suteiktų jiems sveikatos ir ištvermės ir toliau nepailsti Sodybos darbuose. Žinokite viena: mes visi ir krūvoje neturime kuo Jums atsilyginti už jūsų pastangas, bet esame laimingi, kad šioje šalyje mes turime taip puikų išsireiškimą, kuris atstoja viską: „DEUS LHES PAGUE“. Tad valio mūsų Sodyba „LITUANIKA“, nes tai mūsų ateities lietuviybės centras, kuris privalo augti, grožėti ir tapti lietuviybės tradicijų, kultūros, papročių bei moralinio ir fizinio poilsio vieta.

Kapit.J. Čiuvinskas

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS

Guarda chuvas de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças. Mini-sombrinhas, tipo italiano e alemão.

Vicente Vitor Banyš Ltda.

Inscr. Estadual: 104.519.617

C.R.C.80.882.909/001

R. Coelho Barradas, 104
V. Prudente

Fones:274.0677 - (Res.274.1886)
São Paulo

MŪSŲ ŽINIOS

SODYBA LITUANIKA

Sklypų pirkėjų žiniai pranešama, kad nuosavybės dokumentai yra registruoti Cartório de Registro de Imóveis da Comarca de Atibaia, Livr. nr. 2, reg. 4618/4619, em 31.1.77. Escritura Definitiva buvo pasirašyta 1976 m. gruodžio 16 d., Livr. 469, fls. 04 do 1º Cartório de Notas de Comarca de Atibaia.

Prieš pirkimą, ankstyvesni nuosavybės dokumentai buvo peržiūrėti ir dabar dokumentai yra tvarkomi adv. Algirdo Sliesoraičio.

Iki galo šio mėnesio, sklypų pirkėjai bus pakviesti pasirašyti pas notarą savo sklypų nuosavybės dokumentą. Šiuo reikalu rūpinasi adv. Vincas Tūbelis ir Algirdas Sliesoraitis.

J. Tatarūnas

JAUNIMAS AUKŠTUOSE MOKSLUOSE

João Barscevicus Filho sėkmingai išlaikė egzaminus ir įstojo į Inst. Superior de Educação Sta. Cecilia, Santos mieste, kursuoti Pramonės Inžineriją.

ĮDOMIOS IŠLEISTUVĖS

S. Pautyje kiek viešėjusį "kanadietį" Rima Petrauską ir "amerikoną" Liną Kojelį "brazilai" norėjo palydėti į namus ir palinkėti geros kelionės.

Sekmadienio vakarą Ramovėje buvo surengtos gražios išleistuvės. Mūsų simpatiški svečiai per trumpą laiką pasidarė daug draugų. Tai į išleistuves atėjo gražus pulkelis jaunimo ir tėvų. Iš paprastų iš-

leistuvių pasidarė didelis įvykis: iškilmingas ateitininkų susirinkimas su įžodžiais, svečių kalbos, dovanų įteikimas ir ant galo vaisės su muzika ir dainom.

Sekančiame ML-os numeryje tikimės turėti išsamesnį įvykio aprašymą.

NEPRALEISKIME PROGOS

Ateinantį sekmadienį rugpiūčio 6 d. 16 val. V. Zelinoje Seselių Pranciškiečių salėje bus vaidinama garsaus lietuvių dramaturgo Anatolijaus Kairio 3 veiksmų drama "ELDORADO".

Scenoje matysime Aleksą Vinkšnaitį – VAISTININKO rolėje; Aną Matelionytę – jo dukters ZITOS vaidmenyje; o jo anūkus EGLĘ ir LINĄ vaidins Maristela Žūtaitė ir Douglas Saldys; VORO rolę atliks Antanas Rudys, o Antanas Aleknavičius bus PARTIZANAS.

Dramos pastatymas mūsų kolonijoje yra didelis ir retas kultūrinis įvykis, kurio neturėtų praleisti nė vienas lietuvis, nes tai yra kartu ir tautinės garbės reikalas.

Veikalas yra premijuotas ir įdomus ne tik vyresniesiems, bet ir jaunimui. Todėl nepraleiskime progos, o taip pat nesivėluokime, kad galėtume pamatyti programą nuo pradžios.

P.S. Pakvietimų į dramą galima įsigyti šv. Juozapo ir šv. Kazimiero parapiju klebonijose, tuojau po šv. mišių arba pas artistus ir kitus platintojus.

LIETUVIŲ

SĄJUNGOS-ALIANÇA

PIETŪS

ĮVYKS RUGPIŪČIO 13 D.

13 VALANDA

Rua Lituania, 67 - Moóca

Visi, kurie gerbia savo tėvų kalbą, yra kviečiami pamatyti Anatolijaus Kairio 3 veiksmų dramą

ELDORADO

kuri bus vaidinama rugpiūčio mėn. 6 d. 16 val. V. Zelinoje Seselių Pranciškiečių salėje.

Prašome pakvietimus pasirūpinti iš anksto ir nesivėluoti į programą

Dramos mėgėjų ratelis „Žilvitis“

Po žiemos atostogų pertraukos, šeštadienį (rugpj. 5 d.) vėl pradės veikti liuanistinė mokykla. Pamos prasideda 14.00 val. taigi visų prašoma nevėluoti

Mielas skaitytojai,
ar jau užsimokejai
ML prenumerata?

Visi lietuviukai į lietuvių mokyklą!

SEMANÁRIO NOSSA LITUÂNIA

MŪSŲ
LIETUVA

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP.

Diretor responsável
VYTAUTAS BACEVIČIUS

Redige: Equipe Editorial
Administrador: Stanislo Šileika

METINĖ PRENUMERATA: 150 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 700 kr. Paskiro numerio kaina: 3,00 kr. Užuojautos ir sveikinimai nuo 60 kr. pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija. Čekius rašyti: "Stanislo Šileika" vardu.

Straipsnius ir korespondenciją redakcija taisy, pertvarko savo nuožiūra. Nenaudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija neatsako. Laikraštis spausdinamas pirmadienį: vietinės žinios ir pranešimai 9-10 puslapiams redakcijai įteiktini neveliau kaip iki sekmadienio vakaro.